

Summit-ul NATO de la Haga. Consolidarea angajamentului american față de Alianță

George Vișan

Summit-ul NATO de la Haga. Consolidarea angajamentului american față de Alianță¹

George Vișan²

Consilier

Institutul Diplomatic Român

ABSTRACT: Policy brief-ul analizează Summit-ul NATO de la Haga din 2025, susținând că aliații europeni au reușit să mențină, cel puțin pe termen scurt, angajamentul Statelor Unite ale Americii în raport cu securitatea bătrânului continent. Acest rezultat a fost obținut prin creșterea cheltuielilor europene pentru apărare în următorii zece ani. Pe termen lung, SUA vor încerca să pună în practică „pivotul către Asia”, retrăgând o parte din trupele sale din Europa. Analiza va examina rezultatele summit-ului din perspectiva SUA, a Europei, a Ucrainei și a României. În final, face recomandări privind politica externă și de apărare a României.

CUVINTE CHEIE: NATO, Statele Unite, apărarea europeană, Ucraina, România, politica externă a României.

---

¹ Această publicație se bazează exclusiv pe surse deschise. Opiniile exprimate aparțin în întregime autorului și nu reflectă neapărat poziția instituției și a Ministerului Afacerilor Externe.

² george.visan@idr.ro

INTRODUCERE

Acest *policy brief* analizează summit-ul NATO care s-a încheiat recent la Haga și susține că acesta a reușit, pentru moment, menținerea alianței transatlantice. Astăzi, NATO se află la o răscruce de drumuri, întrucât Statele Unite doresc să-și reorienteze prioritățile strategice și angajamentele în materie de securitate către Asia, se confruntă cu o administrație Trump relativ ostilă și sceptică față de Alianță și cu o Rusie agresivă și revizionistă. Analiza se va concentra asupra rezultatelor summit-ului de la Haga pentru Statele Unite ale Americii, administrația Trump, aliații europeni, Ucraina și România. În plus, va formula o serie de recomandări în materie de politică externă și de securitate pentru România.

Summit-ul NATO de la Haga, primul din cel de-al doilea mandat al lui Trump, s-a încheiat, iar toate țările și liderii europeni au răsuflat ușurați. Donald Trump nu s-a retras din NATO, așa cum se așteptau mulți experți în relațiile euro-atlantice de pe ambele maluri ale oceanului, având în vedere ostilitatea și dezinteresul său față de aliații europeni ai Americii ([Newsweek](#), 22 martie 2025). Summit-ul nu a fost afectat de animozități diplomatice, așa cum s-a întâmplat în cazul summit-ului G7, care a avut loc la începutul lunii iunie, la Calgary, în Canada ([Reuters](#), 17 iunie 2025).

Declarația summit-ului din 2025 este scurtă și concisă. În comparație cu declarația din 2024, aceasta are doar cinci paragrafe, în timp ce cea din urmă are 38 de paragrafe la care se mai adaugă un angajament separat de sprijin pentru Ucraina ([NATO](#), 10 iulie 2024). Cele cinci paragrafe rezumă misiunea fundamentală a Alianței astfel:

- Angajamentul față de securitatea și apărarea colectivă: „Reafirmăm angajamentul nostru ferm față de apărarea colectivă, așa cum este consacrat în Articolul 5 din Tratatul de la Washington – un atac împotriva unuia dintre noi este un atac împotriva tuturor.” ([NATO](#), 25 iunie 2025)
- Rusia este definită în document drept o amenințare pe termen lung.
- Terorismul este considerat o amenințare persistentă.
- Angajamentul de a sprijini Ucraina.
- Membrii Alianței s-au angajat să crească cheltuielile pentru apărare până la 5% din PIB până în 2035. Obiectivul de 5% din PIB este împărțit între cheltuielile directe

pentru apărare, în proporție de 3,5 % din PIB, și o proporție de 1,5% din PIB pentru protejarea infrastructurilor critice, a rețelelor, a apărării civile, a rezilienței societății, a inovării (tehnologii cu dublă utilizare) și a consolidării bazei industriale.

- Creșterea cheltuielilor pentru apărare va fi monitorizată utilizând obiectivele de capabilități ale NATO, iar aliații vor prezenta planuri anuale care să demonstreze modul în care vor atinge și îndeplini obiectivele convenite în materie de cheltuieli pentru apărare.
- Aliații europeni și SUA au convenit „să extindă rapid cooperarea transatlantică în industria apărării și să valorifice tehnologiile emergente și spiritul inovator pentru a promova securitatea noastră colectivă” (Ibidem). Aceasta include eliminarea barierelor comerciale în sectorul de apărare și cooperarea pe proiectelor comune.

CE A OBȚINUT FIECARE ȘI CARE SUNT TENDINȚELE TRANSATLANTICE?

Statele Unite ale Americii

- Aliații europeni au convenit să crească semnificativ cheltuielile pentru apărare, și anume de la 2% din PIB la 5% din PIB. Această creștere reprezintă o schimbare semnificativă în cadrul NATO de la summit-ul din Țara Galilor, când s-a convenit asupra obiectivului de 2% din PIB ([NATO](#), 5 septembrie 2014). Cinci procente din PIB este mult mai mult decât cheltuiesc chiar Statele Unite pentru propria apărare, care cheltuie aproximativ 3,4% din PIB ([World Bank Data](#)). Cu acest buget SUA trebuie să acopere angajamentele sale în materie de securitate și apărare în întreaga lume. Cu toate acestea, există două rezerve majore cu privire la această decizie. Prima este că obiectivul direct de 5% din PIB este împărțit între cheltuielile directe pentru apărare și cheltuielile în sprijinul efortului de apărare. Aliații europeni urmează să cheltuie 3,5% din PIB pentru apărare, în timp ce 1,5% va fi utilizat pentru cheltuieli conexe, cum ar fi investiții în infrastructură sau apărare cibernetică. Cealaltă rezervă este faptul că aliații ar trebui să atingă acest obiectiv de cheltuieli în următorul deceniu, până în 2035. Cu toate acestea, președintele Trump poate prezenta această decizie ca un succes pentru mișcarea sa și pentru opinie publică americană. Putem spune că Europa plătește de acum

pentru propria apărare sau că își asumă în sfârșit partea care îi revenea acesteia – însă detaliile acestui acord pot trece neobservate de baza electorală a lui a președintelui american, care poate fi satisfăcută cu mesajul că „europenii își plătesc nota de plată”.

- S-a ajuns la o înțelegere că firmele americane de apărare vor juca un rol, probabil semnificativ, în reînarmarea Europei. Al patrulea paragraf al declarației finale a Summit-ului de la Haga se referă la eliminarea barierelor din calea cooperării industriale în domeniul apărării între SUA și Europa. Companiile americane nu vor fi excluse din programele de apărare europene (UE). Acesta este un obiectiv dorit atât de actuala administrație americană, cât și de unele țări europene (inclusiv România). Companiile americane de apărare livrează în general mai rapid decât cele europene, iar produsele lor sunt mult mai eficiente pe câmpul de luptă. Războiul ruso-ucrainean a demonstrat încă o dată capacitățile echipamentelor militare fabricate în Occident, și în special ale sistemelor de armament americane (rachetele anti-tanc Javelin, sistemele de apărare antiaeriană Patriot și mașinile de luptă a infanteriei Bradley). Chiar și versiunile mai vechi ale sistemelor de armament americane s-au dovedit superioare celor echivalente fabricate în Rusia (cum ar fi proiectilele antitanc ghidate laser Copperhead de 155 mm, variante mai vechi ale vehiculului de infanterie Bradley). Dincolo de aspectele comerciale, cooperarea industrială în domeniul apărării între SUA și aliații europeni (UE) este importantă atât din punct de vedere militar, cât și economic. Este foarte probabil ca o cooperare mai strânsă în industria apărării să contribuie la menținerea relațiilor transatlantice.

Summit-ul NATO de la Haga i-a adus Președintelui SUA mai mult decât se aștepta în ceea ce privește prestigiul personal. Donald Trump practică o diplomatie hiper-personalizată, care consideră că relațiile personale bune între șefii de stat și de guvern sunt punctul de plecare ale unor relații diplomatice pozitive între state. Această abordare personală a politicii externe și a dialogului diplomatic poate fi observată atunci când președintele nu este mulțumit de o anumită țară: președintele sau prim-ministrul acelei țări va fi ținta furiei și mâniei publice a lui Donald Trump – a se revedea, de exemplu, nefericita experiență a lui Volodimir Zelenski la sfârșitul lunii februarie 2025 în Biroul Oval, în prezența presei ([The New York Times](#), 28

februarie 2025) – sau cazul fostului prim-ministru al Canadei, Justin Trudeau, care a fost muștrat și insultat (numit „gubernatorul” Trudeau) pe rețelele de socializare și în presă ([BBC](#), 11 decembrie 2024; [Toronto Sun](#), 14 februarie 2025).

Uneori, această formă hiper-personalizată de diplomatie se manifestă prin anumite gesturi de apreciere și lingușire, pentru a satisface ego-ul lui Donald Trump. Președintele american se simte în largul său atunci când un interlocutor îi apreciază și îi recunoaște superioritatea sau bunul-gust—a se vedea, de exemplu, scrisorile personale trimise de dictatorul Coreei de Nord, Kim Jong Un, în timpul primului mandat al lui Trump ([CNN](#), 9 septembrie 2020). În prezent, este vital pentru orice relație bilaterală de succes cu SUA să fie recunoscute personal superioritatea și calitățile de lider ale lui Donald Trump și să fie flatat. Toate acestea pentru a construi o relație și a transmite mesajele necesare realizării unei acțiuni diplomatice – o practică diplomatică neobișnuită.

Secretarul general al NATO și fostul prim-ministru al Regatului Țărilor de Jos, Mark Rutte a recunoscut importanța stimulării ego-ului lui Donald Trump și a creării unei relații pozitive personale cu președintele american pentru promovarea relațiilor transatlantice. Astfel, el i-a transmis președintelui Trump aprecierea sa printr-un mesaj, folosind un limbaj neobișnuit, care nu este utilizat de obicei în comunicările diplomatice oficiale: „Domnule președinte, dragă Donald, - Felicitări și mulțumesc pentru acțiunea ta decisivă împotriva Iranului, care a fost cu adevărat extraordinară și pe care nimeni altcineva nu a îndrăznit să o facă. Această [acțiune] face ca totul să fie mai sigur. În această seară te îndrepti spre un alt mare succes la Haga. Nu a fost ușor, dar i-am convins pe toți să semneze pentru 5 procente. Donald, ne-ai condus către un moment cu adevărat important pentru America, Europa și întreaga lume. Vei realiza ceva ce niciun președinte american nu a reușit în ultimele decenii. Europa va contribui așa cum se cuvine și asta va fi victoria ta. Călătorie plăcută și ne vedem la dineul Majestății Sale.” ([France24](#), 24 iunie 2025; [The Irish Times](#), 24 iunie 2025)

Mesajul transmis de secretarul general Rutte înainte de începerea summit-ului de la Haga nu era destinat publicului, însă președintele Trump a decis totuși să îl împărtășească pe rețelele de socializare. Abordarea lui Mark Rutte l-a ajutat pe președintele Trump să livreze la nivel simbolic pentru baza sa electorală din Statele Unite, evitând în același timp resentimentele generate de summit-ul de la Bruxelles din 2018 ([CNN](#), 11 iulie 2018; Woodward 2018, p. 86), când președintele Trump intenționa să abandoneze Alianța (Bolton 2020, 194; [The New York Times](#), 14 ianuarie 2019) și să denunțe Tratatul de la Washington. Mark Rutte a înțeles

capriciile personalității lui Donald Trump, iar abordarea sa neconvențională față de președintele SUA s-a dovedit a fi eficientă, deși controversată ([Mark Galeotti](#), 7 iulie 2025): „Nu, [Rutte] mă place. Cred că mă place. Dacă nu mă place, vă voi spune. Mă voi întoarce și îl voi lovi tare, bine? A făcut-o foarte afectuos: «Daddy, you’re my daddy».” ([ABC News](#), 26 iunie 2025)

Aliații europeni

Europa și-a atins o serie de obiective majore la Summit-ul de la Haga:

- Statele Unite au continuat să fie membre ale Alianței, în ciuda ostilității generale a Administrației Trump față de Europa.
- Valabilitatea Articolului 5 al Tratatului de la Washington a fost reafirmată și nu pusă sub semnul întrebării.
- Rusia continuă să fie considerată o amenințare la adresa securității Alianței.
- A fost convenit sprijinul continuu pentru Ucraina.
- Creșterea cheltuielilor pentru apărare. Decizia de a crește și mai mult cheltuielile pentru apărare nu trebuie privită ca o concesie făcută Administrației Trump, ci ca un mijloc de a spori credibilitatea Europei într-un sistem internațional extrem de volatil în prezent.

Toate acestea sunt realizări importante pentru țările europene în contextul internațional și transatlantic actual. Administrația Trump este cea mai ostilă administrație prezidențială americană față de Europa de la înființarea NATO în 1949. Președintele Trump consideră că UE a fost creată „ca să păcălească” Statele Unite ([France24](#), 24 februarie 2025; Woodward 2020, 175). La Conferința de Securitate de la München, vicepreședintele J. D. Vance a mustrat aliații europeni pentru restrângerea libertății de exprimare a partidelor și liderilor populiști de pe continent sau pentru anularea și repetarea alegerilor prezidențiale din România din cauza imixtiunii Rusiei, sugerând chiar existența unor diferențe de valori între Statele Unite sub administrația Trump și aliații europeni.

„Amenințarea care mă îngrijorează cel mai mult în legătură cu Europa nu este Rusia, nu este China, și nu este niciun alt actor extern. Ceea ce mă preocupă este amenințarea din interior – abandonarea Europei a unora dintre cele mai fundamentale valori ale sale, valori împărtășite cu Statele Unite ale Americii. Am fost surprins să aud că un fost comisar european a apărut recent la televiziune și părea încântat că guvernul României tocmai anulase în întregime un scrutin electoral. El a avertizat că, dacă lucrurile nu merg conform planului, același lucru s-ar putea întâmpla și în Germania. Aceste declarații iresponsabile sunt șocante pentru urechile americanilor. De ani de zile ni se spune că tot ceea ce finanțăm și susținem se face în numele valorilor noastre democratice comune. Totul, de la politica noastră față de Ucraina până la cenzura digitală, este prezentat drept apărarea democrației. Dar când vedem că instanțele europene anulează alegeri și înalți oficiali amenință că ar putea anula altele, ar trebui să ne întrebăm dacă ne ridicăm la un standard suficient de înalt. Și spun «noi» pentru că eu cred, în mod fundamental, că facem parte din aceeași echipă. Trebuie să facem mai mult decât să vorbim despre valorile democratice—trebuie să le trăim.” ([Foreign Policy](#), 18 februarie 2025; [The White House](#), 14 februarie 2025)

Atât Peter Hegseth, secretarul Apărării al lui Trump, cât și vicepreședintele J. D. Vance și-au exprimat disprețul general față de aliații europeni în deja celebra conversație purtată pe grupul nesecurizat de pe Signal, folosit pentru coordonarea atacurilor împotriva grupării Houthis din Yemen:

JD Vance: @Pete Hegseth, dacă tu crezi că ar trebui să o facem, hai să mergem înainte. Pur și simplu urăsc ideea de a scoate Europa din încurcătură din nou.
Pete Hegseth: Împărtășesc pe deplin dezgustul tău față de lipsa de asumare a Europei. Este RIDICOL. Dar Mike are dreptate, noi suntem singurii de pe planetă (de partea noastră) care pot face asta. ([The Atlantic](#), 24 martie 2025)

Dincolo de retorica agresivă și de interacțiunile diplomatice tensionate privind cheltuielile pentru apărare și valori cu aliații europeni, cel mai îngrijorător aspect al politicii SUA din timpul celui de-al doilea mandat Trump este punerea sub semnul întrebării a integrității teritoriale a unor aliați americani, precum Canada și Danemarca (Groenlanda). Încă

dinainte de a prelua funcția, Donald Trump a adoptat o retorică revizionistă, insistând ca Canada să devină al 51-lea stat american ([Al Jazeera](#), 28 mai 2025) și întrebând dacă Groenlanda poate fi achiziționată de la Danemarca ([BBC](#), 24 martie 2025). Confruntată cu reacții foarte ferme și negative venite de la Ottawa și Copenhaga, retorica Administrației Trump privind Canada și Groenlanda s-a intensificat, până la a sugera chiar posibilitatea folosirii forței ([MSNBC](#), 11 aprilie 2025; [The Wall Street Journal](#), 6 mai 2025). Aceste declarații sunt fără precedent între aliați NATO și ridică semne de întrebare asupra coeziunii Alianței, făcând astfel jocul Rusiei și Chinei, principalele puteri revizioniste.

La Summit-ul de la Haga, toate acestea par să fi fost lăsate în urmă (cel puțin pentru moment), Donald Trump arătându-se mai deschis față de pozițiile aliaților europeni ai Americii:

„Vor să își protejeze țările și au nevoie de Statele Unite, iar fără Statele Unite lucrurile nu ar mai fi la fel... Am plecat de acolo spunându-mi că acești oameni chiar își iubesc patriile. Nu este o păcăleală. Și suntem aici să îi ajutăm să își protejeze țările...”
([Associated Press](#), 25 iunie 2025)

În cadrul acestui summit nu a fost discutată problema reducerii numărului de trupe americane prezente în Europa. Totuși, o astfel de decizie este probabil să fie luată în viitorul apropiat, pe măsură ce politica externă și de securitate a SUA se reorientează spre regiunea Indo-Pacific ([NBC News](#), 8 aprilie 2025; [Reuters](#), 16 mai 2025).

Spania și Slovacia au fost singurele state membre NATO care nu au fost de acord cu obiectivul privind cheltuielile de apărare de 5% din PIB pentru următorul deceniu ([Reuters](#), 23 iunie 2025). În schimb, Madridul s-a angajat să atingă aceleași ținte de capabilitate prin alocarea a 2,1% din PIB ([Associated Press](#), 22 iunie 2025). Președintele Trump a amenințat Spania cu majorarea tarifelor pe exporturile țării către SUA pentru refuzul de a accepta noul obiectiv privind cheltuielile de apărare ([El País](#), 25 iunie 2025). Prim-ministrul slovac Robert Fico a susținut că țara sa își rezervă dreptul, la fel ca și Spania, de a decide ritmul propriilor cheltuieli de apărare și a deplâns faptul că țara sa nu este neutră ([Euractiv.com](#), 18 iunie 2025). Totuși, Președintele Peter Pellegrini a criticat poziția lui Fico și a declarat că nu va bloca nicio decizie adoptată de aliați în cadrul summit-ului (Ibidem). În cazul Bratislavei, nu a existat nicio mustrare publică din partea SUA, iar Slovacia nu a ieșit din consensul agreat la Haga.

Ucraina

- Sprijinul pentru Ucraina continuă, însă în declarația finală a summit-ului este tratat cu mai puțină insistență decât înainte.
- Atitudinea SUA față de Ucraina rămâne una rezervată.
- Administrația Trump realizează treptat că Rusia nu este interesată de încheierea unei păci durabile.
- Ajutorul american pentru Ucraina depinde de percepția președintelui Donald Trump privind direcția războiului și/sau de contribuția aliaților europeni la sprijinirea Kievului.
- Invazia rusă în Ucraina nu a fost condamnată.
- Rusia nu este identificată ca agresor în războiul împotriva Ucrainei.
- Nu există nicio mențiune referitoare la posibila aderare a Ucrainei la NATO.

Declarația finală menționează sprijinul continuu pentru Ucraina, însă nu face nicio referire la o eventuală aderare a Ucrainei la NATO sau la politica ușilor deschise a Alianței. Acest aspect nu este neapărat unul negativ, însă de regulă fiecare declarație finală de summit a inclus mențiuni privind aderarea Ucrainei și Georgiei la Alianță într-un viitor nedefinit.

Înainte de summit-ului, SUA au cerut organizatorilor să diminueze vizibilitatea Kievului în cadrul evenimentului ([Newsweek](#), 1 iulie 2025). Washingtonul nu vede securitatea Ucrainei ca o parte esențială pentru securitatea europeană ([BBC](#), 25 iunie 2025). Acestea sunt semnale diplomatice importante că relațiile SUA–Ucraina s-au deteriorat semnificativ de la învestirea lui Donald Trump în funcția de președinte.

Cu toate acestea, președinții Volodimir Zelenski și Donald Trump au avut o întâlnire de 50 de minute în marja summit-ului ([The Kyiv Independent](#), 25 iunie 2025). A fost cea de-a doua întâlnire dintre cei doi lideri, după schimbul tensionat de replici care a avut loc în Biroul Oval la 28 februarie anul curent. Chestiunile discutate la Haga de către cei doi șefi de stat au inclus stadiul negocierilor de pace dintre Ucraina și Rusia, situația de pe front, atacurile aeriene rusești asupra infrastructurii civile și populației din Ucraina, apărarea antiaeriană a Ucrainei și potențialul pentru cooperare în industria de apărare ([Președinția Ucrainei](#), 25 iunie 2025). A avut loc și o reuniune ministerială separată a Consiliului NATO–Ucraina ([Ministerul Afacerilor](#)

[Externe al Ucrainei](#), 25 iunie 2025), însă nu și o reuniune la nivel înalt a consiliului, cu participarea șefilor de stat și de guvern ai Alianței.

În timpul conferinței de presă susținute de Donald Trump la summit, răspunzând la o întrebare adresată de un jurnalist ucrainean referitoare la ajutorul militar pentru Ucraina și la sprijinul pentru apărarea sa antiaeriană, în special livrarea de interceptoare Patriot, președintele american a declarat că ia în considerare furnizarea acestui tip de armament:

„Permiteți-mi să vă spun: ei își doresc rachetele anti-rachetă, așa cum le spun ei, sistemele Patriot, și vom vedea dacă le putem pune unele la dispoziție. Știți, sunt foarte greu de obținut. Avem și noi nevoie de ele. Le furnizam și Israelului și sunt foarte eficiente. Sută la sută eficiente. Nu vă vine să credeți cât de eficiente sunt. Și își doresc aceste sisteme mai mult decât orice altceva după cum puteți știi. E o întrebare foarte bună...” ([Roll Call](#), 25 iunie 2025)”

Chestiunea ajutorului militar american pentru Ucraina a fost încă de la început una controversată, iar Administrația Trump și-a schimbat abordarea în timpul și după summit-ul de la Haga. La scurt timp după încheierea summit-ului, Departamentul Apărării a suspendat livrarea interceptoarelor Patriot către Ucraina ([Politico](#), 1 iulie 2025), argumentând că aceste muniții erau necesare pentru interesele de apărare ale SUA: „S-a luat decizia de a pune pe primul plan interesele Americii, în urma unei evaluări realizate la nivelul Departamentului Apărării asupra sprijinului și asistenței militare oferite de națiunea noastră altor țări de pe glob.” (*Ibidem*).

Decizia de a opri livrările de muniții pentru apărare antiaeriană destinate Ucrainei a fost ulterior reconsiderată de Administrația Trump ([Axios](#), 8 iulie 2025). Congresul SUA a aprobat, prin 2026 National Defense Authorization Act, un pachet de ajutor în valoare de 500 de milioane de dolari pentru Ucraina, primul pachet de sprijin militar aprobat pentru Kiev în timpul Administrației Trump ([RFERL](#), 11 iulie 2025). Dezamăgirea președintelui Trump față de refuzul lui Vladimir Putin de a participa în negocieri serioase pentru încheierea războiului ruso-ucrainean pare să fi jucat un rol major în schimbarea poziției administrației privind trimiterea de ajutor militar suplimentar către Ucraina. În plus, președintele SUA a acceptat să vândă aliaților europeni sisteme de armament produse în Statele Unite, de unde vor fi ulterior

trimise Ucrainei pentru a reface stocurile Kievului și pentru a echipa forțele sale armate ([Euronews](#), 15 iulie 2025).

România

- Summit-ul a reafirmat unitatea și coeziunea Alianței.
- România a fost de acord cu obiectivul de a cheltui 5% din PIB pentru apărare și investiții conexe domeniului apărării. Bucureștiul este probabil să utilizeze 1,5% din PIB pentru investiții în infrastructura necesară facilitării mobilității militare.
- Bucureștiul și-a reafirmat sprijinul pentru Kiev. Securitatea Ucrainei este importantă pentru România, întrucât o eventuală înfrângere a Ucrainei ar afecta grav propria sa securitate.
- România sprijină ideea ca statele care nu sunt membre ale UE să participe, în calitate de parteneri, la programele europene de apărare. Țara noastră a stabilit relații de cooperare tehnico-militară apărării cu Statele Unite, Turcia și Israel.
- Regatul Țărilor de Jos au fost de acord să livreze 18 avioane F-16 AM/BM pentru centrul de instruire a piloților de la baza aeriană Fetești, unde sunt antrenați atât piloți români, cât și ucraineni. ([MApN](#), 25 iunie 2025)

Summit-ul de la Haga a fost primul summit NATO la care a participat noul președinte al României, Nicușor Dan, cât și pentru noii miniștri ai afacerilor externe și apărării, Oana Țoiu, respectiv, Ionuț Moșteanu. Ministrul de Externe Oana Țoiu a participat la reuniunea ministerială a Consiliului NATO-Ucraina, unde a reiterat poziția României privind sprijinul pentru Ucraina și necesitatea unei păci juste și durabile ([MAE](#), 25 iunie 2025). Șefa diplomației române a evidențiat eforturile Ucrainei de a obține pacea, remarcând totodată lipsa de interes a Rusiei pentru o soluționare pașnică a conflictului (*Ibidem*). Ministrul Apărării, Ionuț Moșteanu, a discutat împreună cu omologul său francez, Sébastien Lecornu, despre modalitățile de îmbunătățire a interoperabilității dintre trupele române și cele franceze prezente în România și despre interesul Franței pentru regiunea Mării Negre ([MApN](#), 25 iunie 2025). Discuții constructive au avut loc, de asemenea, între ministrul român al apărării și omologul său olandez.

Președintele Nicușor Dan s-a întâlnit cu președintele SUA, Donald Trump, în cadrul summit-ului ([Hotnews.ro](https://www.hotnews.ro), 25 iunie 2025). Întâlnirea a avut o semnificație aparte, având în vedere că Administrația Trump s-a declarat nemulțumită cu privire la decizia României de a anula primul tur al alegerilor prezidențiale din noiembrie 2024 din cauza interferenței rusești ([Digi24.ro](https://www.digi24.ro), 15 aprilie 2025). România a reprogramat alegerile prezidențiale pentru mai 2025 și l-a descalificat pe Călin Georgescu, candidatul sprijinit prin ingerințele ruse, din competiția electorală ([Hotnews.ro](https://www.hotnews.ro), 9 martie 2025; [Europa Liberă România](https://www.europalibera.ro), 10 martie 2025). Repetarea scrutinului prezidențial din România a fost criticată de vicepreședintele J. D. Vance la Conferința de Securitate de la München. Totuși, discuția bilaterală informală dintre președinții României și Statelor Unite a arătat că relația dintre cele două țări nu a fost serios afectată de această dispută.

Regiunea Mării Negre nu a fost menționată în declarația finală a summit-ului. Cu toate acestea, în contextul specific în care s-a desfășurat reuniunea NATO, precum și prin prisma prezenței aliaților în România, în proximitatea epicentrului războiului ruso-ucrainean, nu a fost considerată necesară o reiterare suplimentară a angajamentului Alianței pentru apărarea flancului estic. În plus, actualul concept strategic al NATO menționează deja Marea Neagră drept regiune strategică pentru Alianță.

CONCLUZII

- Statele Unite își mențin, pentru viitorul apropiat, angajamentul pentru apărarea Europei. Totuși, acest angajament este probabil să se diminueze pe termen mediu și lung, pe măsură ce Washingtonul caută să își reorienteze prioritățile strategice către regiunea Indo-Pacificului.
- În pofida rezervelor din cadrul Administrației Trump cu privire la utilitatea NATO, SUA continuă să fie membre ale Alianței. Popularitatea NATO în rândul Partidului Republican și credibilitatea Alianței în ochii populației americane acționează ca un frânar semnificativ pentru o încercare a Administrației Trump de a se retrage. În plus, costurile pe termen lung ale retragerii din NATO ar fi prea mari pentru ca Statele Unite să le poată suporta.

- SUA își propun să se reorienteze către regiunea Indo-Pacificului. Totuși, neglijarea sau subestimarea Europei ar constitui o eroare strategică majoră. Statele Unite au nevoie de sprijin aliat în Asia, iar aliații europeni și NATO le pot oferi acest sprijin. Mai mult, Europa devine tot mai mult un teatru al competiției marilor puteri. Chiar și China arată un interes sporit față de evoluțiile strategice din Europa.
- Relațiile SUA cu aliații săi europeni (UE) vor rămâne tensionate pe durata celui de-al doilea mandat al președintelui Trump, așa cum arată amenințarea cu creșterea tarifelor comerciale la 30% începând cu 1 august 2025 ([Reuters](#), 13 iulie 2025). Administrația Trump va continua să își învinovățească aliații europeni, membri ai UE, pentru deficitele sale comerciale industriale și le va lega de lipsa de investiții a Europei în propria apărare. Legătura dintre deficitul comercial și percepția de „free riding” în domeniul apărării va fi una dintre principalele amenințări la adresa relației transatlantice în timpul celui de-al doilea mandat al lui Donald Trump.
- A face apel la elementele de personalitate ale președintelui Trump, la capriciile acestuia și la buna sa dispoziție, reprezintă o tactică diplomatică eficientă atunci când președintele SUA practică o diplomatie hiper-personalizată. Totuși, acest tip de abordare ar trebui folosit astfel încât să nu fie perceput drept servilism de către publicul european.
- Statele Unite subestimează importanța războiului ruso-ucrainean ca indicator al direcției în care se îndreaptă ordinea mondială.
- Reducerea prezenței militare americane din Europa va afecta, fie direct, fie indirect, și România. Chiar și dacă, de exemplu, SUA își retrag parțial trupele din Germania, acest lucru va avea un impact asupra logisticii desfășurării de trupe americane în România.
- Securitatea Ucrainei este legată inextricabil de securitatea europeană. Posibila apartenență a Ucrainei la NATO nu ar trebui eliminată de pe agenda eventualelor negocieri cu Rusia pentru rezolvarea pașnică a războiului. Aderarea Ucrainei la NATO într-un viitor determinat ar reprezenta un câștig net pentru Alianță și pentru securitatea europeană.
- În lipsa unor evoluții neprevăzute în politica SUA, povara sprijinului militar și economic a Ucrainei va cădea pe umerii Europei pe durata Administrației Trump și a războiului.

Recomandări pentru România

- Menținerea și consolidarea parteneriatului României cu Statele Unite ale Americii trebuie să fie o prioritate pe termen scurt și mediu pentru decidenții de politică externă și de securitate a României.
- România ar trebui să facă mai mult pentru a convinge Statele Unite de avantajele menținerii unei prezențe în regiunea Mării Negre. Bucureștiul ar trebui să evidențieze interesul Rusiei, Chinei, Iranului și Coreei de Nord față de regiune.
- România trebuie să depună eforturi pentru a explica Administrației Trump necesitatea unei păci juste și durabile în Ucraina. O pace care lasă Ucraina vulnerabilă în fața viitoarelor agresiuni ale Rusiei afectează securitatea întregii regiuni.
- România trebuie să-și consolideze poziția de pilon de securitate în regiunea Mării Negre. Eficientizarea și accelerarea cheltuielilor de apărare reprezintă unul dintre mijloacele de atingere a acestui obiectiv.
- În actualul mediu internațional, România trebuie să-și dezvolte capacitățile militare pentru a fi un aliat credibil. Bucureștiul trebuie să eficientizeze procedurile de achiziții pentru apărare și să acorde prioritate dezvoltării capacităților necesare pentru apărarea teritorială și pentru atingerea urgentă a țintelor de capacități ale Alianței.
- Dincolo de parteneriatul strategic cu Statele Unite, România trebuie să dezvolte și să consolideze parteneriatele de apărare cu Franța, Germania și Ucraina.
- Atingerea obiectivului de cheltuieli pentru apărare de 3,5% din PIB pentru investiții militare directe și 1,5% din PIB pentru cheltuieli legate de apărare ar contribui la menținerea parteneriatului strategic cu SUA, inclusiv a prezenței trupelor americane.
- Nivelul de pregătire militară a României ar trebui crescut treptat, dar într-un ritm accelerat, pentru a asigura descurajarea credibilă.
- Sunt necesare cheltuieli sporite pentru sisteme autonome (UAV/UAS, USV și UUV) și pentru capacități de lovire în adâncime, pentru a spori descurajarea pe Flancul Estic.

- O nouă strategie națională de apărare a țării ar trebui formulată cât mai repede posibil. Această strategie de apărare ar trebui să includă o strategie distinctă pentru Marea Neagră.
- Noua strategie a României pentru Marea Neagră ar trebui să acorde prioritate dezvoltării unor capacități navale credibile și moderne, pentru a proteja și promova interesele maritime ale țării. Libertatea de navigație în Marea Neagră ar trebui să fie unul dintre obiectivele pe care România trebuie să le asigure prin această strategie.
- Noua strategie de apărare a României ar trebui să se concentreze pe apărarea militară a statului și pe creșterea rezilienței societății împotriva interferențelor externe.
- Decidenții României ar trebui să înțeleagă că investițiile în apărare nu doar că sporesc descurajarea unei eventuale agresiuni, dar reprezintă și un atu în negocierile și discuțiile cu aliații.

BIBLIOGRAFIE

- Al Jazeera*. 2025. "Trump says Canada will pay \$61bn for Golden Dome, or become 51st state". May 28, 2025. <https://www.aljazeera.com/news/2025/5/28/trump-says-canada-will-pay-61bn-for-golden-dome-or-become-51st-state>.
- Associated Press*. 2025. "Spain reaches deal with NATO ahead of summit to be excluded from 5% defense spending goal". June 22. <https://apnews.com/article/nato-spain-trump-defense-spending-8b554694c18511a3b835e44a15042694>.
- Baker, Peter. 2025. "Trump Berates Zelensky in Fiery Exchange at the White House". *The New York Times*, February 28. <https://www.nytimes.com/2025/02/28/us/politics/trump-zelensky-us-ukraine-russia.html>.
- Barnes, Julian E. & Cooper, Helen. 2019. "Trump Discussed Pulling U.S. From NATO, Aides Say Amid New Concerns Over Russia". *The New York Times*, January 14. <https://www.nytimes.com/2019/01/14/us/politics/nato-president-trump.html>
- Beale, Jonathan. 2025. "32 nations but only one man matters - Nato's summit is all about Trump". *BBC*, June 21. <https://www.bbc.com/news/articles/c93kqz3pxgo>.

- Bolton, John. 2020. *The Room Where It Happened: A White House Memoir*. Simon & Schuster.
- Bruce, Mary, Simonetti, Joseph & Chang Emily. 2025. "NATO secretary-general calls Trump 'Daddy'". *ABC News*, June 26. <https://abcnews.go.com/Politics/nato-secretary-general-calls-trump-daddy/story?id=123197665>.
- Bularcă, David Leonard & Popescu, Rebecca. 2025. "Violențe în centrul Capitalei după ce candidatura lui Călin Georgescu a fost respinsă de BEC / Dosar penal după ce manifestații au răsturnat o mașină a Digi24". *Hotnews*, March 9. <https://hotnews.ro/breaking-candidatura-lui-calin-georgescu-respinsa-de-biroul-electoral-central-manifestantii-din-fata-biroului-electoral-se-imbrancesc-cu-jandarmii-1920222>.
- Caputo, Mark & Ravid, Mark. 2025. "Inside Trump's Patriot missile plans for Ukraine". *Axios*, July 8. <https://www.axios.com/2025/07/08/trump-patriot-missiles-ukraine-germany>.
- CNN. 2020. "Transcript: Kim Jong Un's letters to President Trump". September 9. <https://edition.cnn.com/2020/09/09/politics/transcripts-kim-jong-un-letters-trump>.
- Cohen, Michael A. 2025. "A U.S. invasion of Greenland could actually happen". *MSNBC*, April 2. <https://www.msnbc.com/opinion/msnbc-opinion/greenland-invasion-trump-jd-vance-rcna199132>.
- Cooke, Lorne. 2025. "Trump says US would protect NATO allies, recognizing that 'they love their countries'". *Associated Press*, June 25. <https://apnews.com/article/nato-trump-collective-defense-article-guarantee-1906495b79f82a29cb1c69afc9b0a0ce>.
- Cué, Carlos E. 2025. "Trump threatens Spain: 'We're going to make them pay twice as much'" *El País*, June 22. <https://english.elpais.com/usa/2025-06-25/trump-threatens-spain-were-going-to-make-them-pay-twice-as-much.html>.
- Diamond, Jeremy. 2018. "Trump opens NATO summit with blistering criticism of Germany, labels allies 'delinquent'". *CNN*, July 11. <https://edition.cnn.com/2018/07/10/politics/donald-trump-nato-summit-2018>.
- Daniell, Mark. 2025. "Trump takes fresh shot at 'Governor Trudeau,' says Canada 'serious contender' to be 51st state". *Toronto Sun*, February 14. <https://torontosun.com/news/national/trump-takes-fresh-shot-at-governor-trudeau-says-canada-serious-contender-to-be-51st-state>.

- Denisova, Kateryna. 2025. “Zelensky, Trump hold talks on NATO summit sidelines”. *The Kyiv Independent*, June 25. <https://kyivindependent.com/zelensky-trump-hold-talks-on-nato-summit-sidelines/>.
- Despa, Oana. 2025. “A greșit sau nu Biroul Electoral Central când a respins candidatura lui Călin Georgescu?” *Radio Europa Liberă*, March 10. <https://romania.europalibera.org/a/a-gresit-sau-nu-biroul-electoral-central-cand-a-invalidat-candidatura-lui-calin-georgescu-33342877.html>.
- Digi 24.ro*. 2025. “Delegația Congresului SUA s-a întâlnit cu parlamentari și miniștri români. Ce le-au transmis politicienii noștri”. April 15. <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/politica/delegatia-sua-se-intalneste-azi-cu-ilie-bolojan-si-marcel-ciolacu-romania-va-da-explicatii-despre-anularea-alegerilor-3199223>.
- France 24*. 2025. “Trump posts NATO chief's gushing message of praise for 'extraordinary' Iran action”. June 24. <https://www.france24.com/en/europe/20250624-trump-posts-nato-chief-gushing-message-praise-extraordinary-iran-action-rutte>.
- France 24*. 2025. “Trump says the EU was formed to 'screw' the United States”. February 26. <https://www.france24.com/en/europe/20250226-trump-says-eu-formed-to-screw-united-states-tariffs>.
- Galeotti, Mark. July 7, 2025. “We Need To Talk About Rutte”. https://youtu.be/bm91_X8Ho_Y?si=wXOxwPHa-pl0Tz-B.
- Goldberg, Jeffrey. 2025. “The Trump Administration Accidentally Texted Me Its War Plans”. *The Atlantic*, March 24. <https://www.theatlantic.com/politics/archive/2025/03/trump-administration-accidentally-texted-me-its-war-plans/682151/>.
- Irish, John, Renshaw, Jarret & Rinke, Andreas. 2025. “Trump leaves G7 summit early due to Middle East situation”. *Reuters*, June 17. <https://www.reuters.com/world/china/seeking-unity-g7-meets-amid-escalating-ukraine-middle-east-conflicts-2025-06-16/>.
- The Irish Times*. 2025. “‘Mr President, Dear Donald, Congratulations’: Trump discloses flattering message from Nato chief Rutte”. June 24. <https://www.irishtimes.com/world/europe/2025/06/24/mr-president-dear-donald-congratulations-trump-discloses-flattering-message-from-nato-chief-rutte/>.

- Long, Katherine & Ward, Alexander. 2025. "U.S. Orders Intelligence Agencies to Step Up Spying on Greenland". *The Wall Street Journal*, May 6. <https://www.wsj.com/world/greenland-spying-us-intelligence-809c4ef2>.
- Lu, Christina. 2025. "The Speech That Stunned Europe". *Foreign Policy*, February 18, 2025. <https://foreignpolicy.com/2025/02/18/vance-speech-munich-full-text-read-transcript-europe/>.
- Lubold, Gordon, De Luce, Dan & Kube, Courtney. 2025. "Pentagon considering proposal to cut thousands of troops from Europe, officials say". *NBC News*, April 8. <https://www.nbcnews.com/politics/national-security/pentagon-considering-proposal-cut-thousands-troops-europe-officials-sa-rcna199603>.
- McLeary, Paul, Detsch, Paul & Gould, Joe. 2025. "Pentagon halting some promised munitions for Ukraine". *Politico*, July 1. https://www.politico.com/news/2025/07/01/pentagon-munitions-ukraine-halt-00436048?fbclid=IwY2xjawLRK2hleHRuA2FlbQIxMABicmlkETFObnlTWmlFSWduZ05xeGpnAR7t0d4DlipvCpZgPV56zjiSvbozSs8-Nf5lb73sPvTdqHSNOGEsFmnCdGhW2g_aem_bjLVhtykH5ddmELaU0GA0Q&utm_source=chatgpt.com.
- Ministerul Afacerilor Externe*. 2025. "Participarea ministrului afacerilor externe Oana Țoiu la reuniunea Consiliului NATO-Ucraina". June 25. <https://www.mae.ro/node/66941>
- Ministry of Foreign Affairs of Ukraine*. 2025. "Andrii Sybiha took part in NATO-Ukraine Council ministerial meeting at NATO Summit in The Hague". June 25. <https://mfa.gov.ua/en/news/andrij-sibiga-vzyav-uchast-u-ministerskomu-zasidanni-radi-ukrayina-nato-na-samiti-alyansu-v-gaazi>.
- Ministerul Apărării Naționale*. 2025. "România și Regatul Țărilor de Jos au decis continuarea eforturilor pentru permanentizarea Centrului F-16 din România". June 25. https://www.mapn.ro/cpresa/18904_romania-si-regatul-tarilor-de-jos-au-decis-continuarea-eforturilor-pentru-permanentizarea-centrului-f-16-din-romania--%C2%A0.
- Ministerul Apărării Naționale*. 2025. "Consolidarea grupului de luptă de la Cincu și creșterea interoperabilității: priorități pe agenda bilaterală româno – franceză". June 25. https://www.mapn.ro/cpresa/18903_consolidarea-grupului-de-lupta-de-la-cincu-si-cresterea-interoperabilitatii:-prioritati-pe-agenda-bilaterala-romano---franceza

- Murphy, Jessica. 2024. "Trump takes jab at 'governor' Trudeau". BBC, December 11. <https://www.bbc.com/news/articles/ckgx1ezpx52o>
- NATO. 2014. "Wales Summit Declaration". July 4. https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_112964.htm.
- NATO. 2024. "Washington Summit Declaration". July 10. https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_227678.htm.
- NATO. 2025. "The Hague Summit Declaration". June 25. https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_236705.htm.
- President of Ukraine Volodymyr Zelensky*. 2025. "In The Hague, Volodymyr Zelenskyy Met with Donald Trump". June 25. <https://www.president.gov.ua/en/news/u-gaazi-volodimir-zelenskij-proviv-zustrich-iz-donaldom-tram-98653>.
- Prince, Todd. 2025. "Senate Backs Ukraine Aid In Draft Military Spending Bill Ahead Of Trump's Statement On Russia". *Radio Free Europe/Radio Liberty*, July 11. <https://www.rferl.org/a/senate-aid-ukraine-trump-statement-putin/33471857.html>.
- Renshaw, Jarret, Acharya, Bhargav & Garrison, Cassandra. 2025. "Trump intensifies trade war with threat of 30% tariffs on EU, Mexico". *Reuters*, July 13. <https://www.reuters.com/business/trump-announces-30-tariffs-eu-2025-07-12/>.
- Reuters*. 2025. "Slovakia reserves right to decide pace of defence spending rise, PM Fico says". June 23. <https://www.reuters.com/world/europe/slovakia-reserves-right-decide-pace-defence-spending-rise-pm-fico-says-2025-06-23/>.
- Roll Call*. 2025. "Press Conference: Donald Trump Hosts a Press Event at the NATO Summit - June 25, 2025". June 25. <https://rollcall.com/factbase/trump/transcript/donald-trump-press-conference-nato-summit-the-hague-netherlands-june-25-2025/>.
- Sylenská, Nataliá. 2025. "Slovakia shows unity on NATO spending despite Fico's "scandalous" remark". *Euractiv*, June 18. <https://www.euractiv.com/section/politics/news/slovakia-shows-unity-on-nato-spending-despite-ficos-scandalous-remark/>.
- Sytas, Andrius. 2025. "US to start European troop withdrawal discussions later this year, US NATO ambassador says". *Reuters*, May 16. <https://www.reuters.com/world/us-start-european-troop-withdrawal-discussions-later-this-year-us-nato-2025-05-16/>.

- Temnycky, Mark. 2025. “Ukraine Sees Mixed Results at the 2025 NATO Summit”. *Newsweek*, July 1. <https://www.newsweek.com/ukraine-sees-mixed-results-2025-nato-summit-opinion-2092722>.
- Vakulina, Sasha. 2025. “New US weapons deal for Ukraine: What will Kyiv receive and who will pay for it”. *Euronews*, July 15. <https://www.euronews.com/2025/07/15/new-us-weapons-deal-for-ukraine-what-will-kyiv-receive-and-who-will-pay-for-it>
- Vock, Ido. 2025. “Why does Trump want Greenland and what do its people think?”. BBC, March 24. <https://www.bbc.com/news/articles/c74x4m71pmjo>.
- Ungureanu, Laurențiu & Pricop Sebastian. 2025. “Momentul în care Nicușor Dan și Donald Trump se văd prima dată față în față, la summit-ul NATO de la Haga”. *Hotnews*, June 25. <https://hotnews.ro/foto-momentul-in-care-nicusor-dan-se-intalneste-cu-donald-trump-la-summit-ului-nato-de-la-haga-2011394>.
- The White House*. 2025. “Vice President JD Vance Delivers Remarks at the Munich Security Conference”. February 18, 2025. <https://www.whitehouse.gov/videos/vice-president-jd-vance-delivers-remarks-at-the-munich-security-conference/>.
- Woodward, Bob. 2018. *Fear: Trump in the White House*. Simon & Schuster.
- Woodward, Bob. 2020. *Rage*. Simon & Schuster
- World Bank Group*. 2025. “Military expenditure (% of GDP) – United State.” <https://data.worldbank.org/indicator/MS.MIL.XPND.GD.ZS?locations=US>.

IDR

Institutul Diplomatic Român

Misiune. Institutul Diplomatic Român (IDR) își asumă misiunea de a contribui substanțial la creșterea calității diplomației românești prin formare, educare continuă, cercetare, prin dezvoltarea gândirii critice și strategice, prin conectare internațională. O politică externă bună servește unei politici interne benefice.

Principii: valorizarea resurselor umane, profesionalismul, respectul și dialogul, responsabilitatea pentru comunitate.

Pornind de la atribuțiile legale fondatoare ale IDR, dezvoltarea în continuare a institutului se realizează, în funcție de nevoile identificate în MAE, pe următoarele patru direcții:

- Formarea și educarea continuă a diplomaților și a altor categorii de cursanți;
- Aprofundarea dimensiunii de cercetare și expertiză pe spații regionale și problematice funcționale;
- Funcționarea IDR ca *think-tank* al MAE;
- Integrarea IDR în cadrul unei rețele internaționale de institute relevante similare.

Autor: George Vișan este consilier la Institutul Diplomatic Român – Serviciul Furnizare de Expertiză pentru MAE.

Seria Policy Brief IDR

ISSN 2066-5989

ISSN-L 2066-5989

Imagine copertă:

https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pictures/images_mfu/2025/6/25e-summit-nac/250625e-003.jpg

Institutul Diplomatic Român - IDR

<https://www.idr.ro/en/> | secretariat@idr.ro

Primăverii 17, sector 1, București, 011972